

FÜGGETLEN MAGYARORSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 10. szám.
Telefonszám: 164

Felelős szerkesztő:
DR. KNÉZY LEHEL.

Egy szám
12
fillér.

Lapkiadó:
DR. BAJAI ERNŐ.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 8 pengő
Vidékre negyedévre 8

Készül a háztartási költségvetés.

Talán még soha nem volt ilyen nehéz a költségvetés összeállítása. — Nincs olyan bevételi tétele a városnak, ami jelentősen ne apadt volna. — A költségvetést ilyen körülmények között csak úgy lehet egyensúlyban tartani, ha a kiadásokat erősen csökkenti a város. — Olyan üres lesz a költségvetés, hogy szinte nem lesz benne semmi. — A bevételek visszaesése ellenére sem emelkedik 50 százaléknál magasabbra a pótdadó.

A városháza számvédelmi osztályán mostanában nagy munkán dolgoznak; a szabadságáról nemrégiben visszatért Puhala Tibor városi főszámvéve Baja város jövő esztendői költségvetésének összeállításán munkálkodik. A belügyminiszteri rendelet szerint a költségvetést legkésőbb október 15-ig kell felterjeszteni a belügyminisztériumba. A lázas, fejtörős munka is arra irányul, hogy ekkorra már a törvényhatósági bizottság is letárgyalja és elfogadja, mert a fenti határidőre fel akarják küldeni a két minisztériumba revízió végett a költségvetést.

Évek óta minden esztendőben Baja városa egyike azon városoknak, amely elsőknek siet felküzdeni a költségvetését a belügyminisztériumba s míg más városok költségvetéseinek többnyire jelentős változást eszközöl a pénzügy és belügyminisztérium, addig a bajai költségvetést igen csekély módosításokkal szokták jóváhagyni.

Puhala Tibor főszámvévővel beszélgettünk ma a jövő évi költségvetéséről. A főszámvéve a Mátyás király-téren az ut kövezését nézte, valamint a vasúti parkba nézett el még a kisgyűlést előkészítő előtervezet előtt. Magába mélyedten haladt, mikor hozzáléptünk:

— Azt hiszik, hogy gondtalanul sétálok, pedig most is fő a fejem, — kezdte a főszámvéve.

— Persze a költségvetés miatt? — mondjuk, hogy rátereljük a beszélgetést arra, amiért megzavartuk a főszámvévót.

— Igen. A költségvetés nagy gondot okoz nekem. Nem amiatt, hogy sok van benne, hanem azért, mert szinte semmi sincs benne. Már a tavalyi költségvetésünk is ilyen szintelen és sivár volt. Az idej meg különösen az lesz. Ugy hogy az idej költségvetést előbb letárgyaljuk a pénzügyi bizottsággal főbb vázlataiban s csak azután készítjük el. Ez azért történik, hogy a pénzügyi bizottság mondja meg, mit lehet tenni, mit lehet csinálni, mit lehet újat alkotni, investálni pénz, bevétel, jövedelem nélkül.

— Milyenek lesznek a város bevételei és lesznek-e nagyobb építkezések, vagy beruházások? — kérdezzük a város pénzügyminiszterét.

— Évtizedek óta dolgozom a számvéveői szakon, de költségvetés összeállítása ilyen nagy gondot még nem okozott nekem, mint a mostani. Nagyon nehezen sikerül majd a költségvetést egyensúlyba hozni. A gazdasági válság folytán a város bevételei erősen megcsappantak, evvel szemben a

kiadás fokozott mértékben emelkedett.

— Az a rideg igazság, hogy a város összes bevételei minden vonalon jelentősen csökkennek: kisebb lesz jóval a bevétel a mátházai földekből, a fogyasztási adónevekből, a vigalmi adóból, a kereseti adóból, az utadóból, kövezetvémből, helypénzből, a pótdadóból, sőt még a házadókból is. Ha kisebb lesz a jövedelem, akkor a költségvetést úgy tartjuk egyensúlyban, hogy a kiadásokat époly mérvben redukáljuk. Szinte azt mondhatnám: semmire sem költünk semmit; legfeljebb a karban-tartásra. Semmi nagyobb stílus, lendületet jelentő beruházás nem lesz a költségvetés keretében. A legjobb esetben egy-egy utca kikövezéséről, vagy átkövezetéséről lehet szó.

— Iskolaépítkezések azonban lesznek, amint azt a rendkívüli közgyűlés ma elhatározza. A múlt évi költségvetésünk is egyszerű és sima volt: inkább arra szoritkozott, hogy a közigazgatás menetéit biztosítsuk; — de az idej még szűkebb lesz. Hasztalan minden okoskodás, minden erőfeszítés, nincs pénz, nincs keresete a lakosoknak és ezért nem tud fizetni. Evvel a tényezővel pedig számolni kell, mert ez azt jelenti, hogy a város kasszája még nehezebben folyának be a köztartozások, az adók...

— Megfigyelhető az utóbbi köz- és kisgyűléseken, több indítvány hangzott el, ami beruházást említi, sőt sürget, de ugyanakkor senkinek indítványozza és forszirozza a bevételek fokozását. A bevételek emelkedésére most csakugyan alig van kilátás, tehát az egyensúly kedvéért a kiadások apasztására kerül a sor. Most a bevételi tételek összeállításán dolgozik a számvéveőség s annyit máris konstataltam, hogy elszomorító lesz az eredmény. Kivétel nélkül minden bevételi tétel ijeszítően csökken. A kiadás meg mindig emelkedik. Igen nagy összeget fog kitenni a csökkenés a bevételi tételeknél.

— Az a baj, hogy a város igénye megnövekedett, a városi szükségletek fokozódtak, a kiadási mamuttételeket alig tudjuk visszafejleszteni, vagy lemorzsolni, mindennek az évi legalább a duplájára emelkedett, a kereset meg visszaesett a felére... a város bevételeivel is így vagyunk: szembetűnhetnek nagy összegek, de amikor ki kell adni valamely hasznos investícióra, akkor összezsugorodik. A szemre nagy összegből kicsit lehet produkálni.

— Most a város vízszükségletének megoldásáról is gondoskodni kellene a

költségvetésben 100,000 pengős kerettel, ha volna rá pénz. Pedig még legalább három artézi kut kellene, meg öt-hat víztartály, hogy állandóan legyen víz.

A vízkérdés a város egyik legégetőbb kérdése a város polgárságának vagyónbiztonsága miatt.

Informálódtunk afelől is, hogy a bevétel fokozására más mód aligha lehet, mint a városi pótdadó és kereseti adó kulcsának felemelése. Baján 50 százalékos most a domesztika, a kereseti adó pedig 5-8 százalékos. Puhala Tibor főszámvéve ezeket mondotta:

— Mi minden körülmények között meg akarunk maradni az 50 százaléknál s nem emeljük fel a pótdadószázaleket, nehogy azt mondják, hogy a multban mindez csak csalétek volt. Ámbár annak a felfogásnak is van

jogosultsága, amelyik azt mondja, emeljük fel a pótdadót, mert a kereset nélküli szegényember ugysem érzi meg azt, mivel úgy sem tud fizetni, még így legalább azok, akik vagyonosak, vagy nagy jövedelműek, nagyobb összeggel járulnának hozzá a közterhek viseléséhez. Evvel szemben áll viszont az a felől, a pénzügyminisztérium részéről diktált irányzat, hogy éppen a mai nehéz gazdasági viszonyok között, amikor a polgárság anyagi lehetősége amúgy is a végsőkig igénybe van véve, — nem szabad emelni az adókat és evvel még több terhet rakni a lakosság vállára.

— Ez rendben is van. De akkor miből teremtsen, alkosson, vagy a megévő alkotásokat miből tartsa fenn a város. Súlyos gondok... ezért fő a fejem...

Hogyan örökölte meg a parlament naplója Bajászentistván és Boggyiszló átcsatolásának országgyűlési vitáját?

Dr. Láng: Az én tiszteletteljes kérésem tehát az volna, hogy miután ilyen kérelem fekszik Katymár község részéről az alispán pártolásával a belügyminisztériumban, méltóztassék ezt a kérést megfontolás tárgyává tenni már csak azért is, hogy a terhek jobban oszoljanak meg, hogy a teherbíró képesség nagyobb legyen. Katymár község igen sokat produkált az utóbbi 9-10 évben különösen kulturális és szociális szempontból, de teherbíró képessége annak ellenére, hogy a lakosság semmitől sem irózik, semmitől sem fázik és minden áldozatot meghoz, végre mégis csak ki fog merülni.

Ugyanilyen a helyzet az én kerületemben Hercegszántón, a mohácsi szigetén. Ez Mihályffy képviselő urat fogja érdekelni, mert el akarok rabolni tőle egy területet. (Meskó Zoltán: Rablás nincs megengedve! Derűltég.) Azt hiszem, szívesen át is engedi. Pacsibaráról van szó. Ez egy pusztá, amely a nagy mohácsi szigetén fekszik Mohács várostól 24 kilométernyire. Járhatatlan ut választja el az anyaközségtől, Pacsibarának körülbelül 40 tanyája van, az összes lakosok benn laknak Hercegszántón gyermekekkel együtt minden fundus instruktusukat onnan viszik ki a Pacsibarái pusztára. Akár közigazgatási, akár adózási, akár közegészségügyi szempontból, vagy bármily szempontból is veszem, Pacsibara Hercegszántó felé gravitál és nem a 24 kilométernyire levő és járhatatlan utakkal elválasztott Mohács városhoz. Minden józan ész és józan érv amellett szól, hogy azok birtoka, akiknek gyermekei Hercegszántón járnak iskolába, akik odajárnak templomba, azonban sem iskolaadót nem fizetnek, sem egyházközségi adóhoz hozzá nem járulnak, Hercegszántóhoz csatoltassék át. Nem akarom azokat az érveket itt felsorolni, amelyekről hallottam és amelyekről közvetlen tudomásom is van, mert hiszen ott vagyok, hanem ajánlom ezt a kérdést is a t. belügy-

miniszter ur figyelmébe. Ha már megkezdte ezt az igen heyes utat, hogy határkiigazításokat, átcsatolásokat csinál, akkor méltóztassék Pacsibarát is Hercegszántóhoz csatolni, mert ezidő szerint Mohács városa kezeli. Méltóztassék ezt is megfontolás tárgyává tenni. Ugyanilyen esetet mondom még egyet: Nagybaracska esetét. Itt a mohácsi sziget egy része a Ferenc-csatorna által van elválasztva és ez a rész egészen Baracskaéhoz tartozik. Az összes bérlők és lakosok, akik ott vannak, összes rokonságukkal, házaikkal, mindenükkel Nagybaracskaén vannak; viszont, ha egy marhalevelet kell kiállítani, vagy ha ősszel járhatatlan utakon kell elmenniük adót fizetniük, mindent tavaszra halasztanak el. Semmiféle értékesítési lehetőség nincs, például a jóság tekintetében, mert azt is tavaszra kell hagyni, amikor valamilyen képpen be tudnak menni Mohács-szigetere. Ezt is ajánlom a belügyminiszter ur figyelmébe. Ha a belügyminiszter ur ezt az igen helyes kezdőlépést megtette, akkor ezt a helyes utat folytatni kell, mert lesz az országban igen sok ilyen község, amely erre rászorul.

A Ház osztatlan tetszésével fog tállákozni, ha a belügyminiszter ur ezeket az anomáliákat megszünteti. Ezt kívántam csak a törvényjavaslathoz hozzáfűzni.

Elnök: Szólásra következik?
Perlaki György jegyző: Csizmadia András!

Csizmadia András: T. Képviselőház! A szönyegen lévő javaslatot örömmel fogadom, mert tudom, hogy milyen rossz helyzetet teremt a falusi nép, különösen a tanyai nép számára az a szétszórt tanyavilág, amikor az egyik község határa a másik alá nyulik és amikor az anyaközség távol, sokszor 15-20, sőt 37 kilométernyire is fekszik.

Az én közvetlen vidékemen, de nem

Az ajándék fényképezőgépek megérkeztek,

szétosztásuk az ismert módon megkezdődött. **Bárki kaphat belőle a**

Városi Drogériában, Baja Vörösmarty Mihály-utca 1. szám. — Telefon 350.

Szőlőben és gyümölcsösben fellépő lisztharmat betegség ellen kedvezményes áru SULFAROLT, használjunk, melyet fél százalékos arányban a bordói léhez keverünk. Főraktárban beszerezhető:

Városi Drogériában Baja, Vörösmarty Mihály-u. 1. — Tel. 350.

az én vármegyém — ezt már egyszer itt a Házban szövé is tettem fekszik Derékegyháza-pusztai község; a határai nem függenek össze egymással. Egy 6000 lakosú tömör községnek egész területe 1100 katasztrális hold és ott nyulik el közvetlen Derékegyháza mellett két oldalról, csak egy keskeny utca választja el a községtől. A birtokok túlnyomórésztben gádorosiak, sőt orosházaiak.

Közgazgatásuk lebonyolítására 15—20 kilométert kell menniük, hogy községük megatallják, de a határ tulsó szélé 35—37 kilométernyire van a községhez.

A fősztigabirói hivatal pedig a határszélétől körülbelül 50—52 kilométernyire van és elérése nagy nehézségekbe ütközik.

(Folytatjuk.)

A Mansz. országos elnöki értekezlete.

A bajai csoportot Major József elnök képviselte

Azok a magasztos gondolatok, melyeket a MANSZ a zászlójára irt, több és több öntudatos követőre talál. Ennek tulajdonítható, hogy ezen egyesületnek ma már egy millió felül van tagja és ezeknek öntudatos, lelkes munkáját mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy az országos elnök Tormay Cecil, az összes vidéki csoportok elnökeit értekezletre hívta össze, hogy a mai nyomorúságos gazdasági viszonyok következtében előállott helyzetet kellőképpen értékelve, az összes vidéki csoportokat a szociális cselekvés terére szólítsa. Szomorú volt az a kép, mit a vidéki csoportok elnökei a megélhetés nehézségeiről festettek, de talán ennél még sokkal szomorúbb az, amit ezzel kapcsolatosan a jövőt illetőleg mondtak.

Tormay Cecil a nagy magyar asszony mélyszégyen megilletődéssel hallgatta a jelentéseket és istenadta szóval a községével — magával ragadva hallgatóságát — a tettek mezejére szólította a magyar asszonytársadalmat.

Az értekezlet végével magyaros vendégszeretettel részesítette a megjelenteket, felhasználva még ezt az alkalmat is arra, hogy a mai súlyos helyzet nagy nemzeti jelentőségével a lelkeket átítassa. Major József elnök ezen budapesti tartózkodását felhasználta arra, hogy mindazon főiskolai hallgatóknak, illetőleg fiúk kérését, kik a Mansz révén óhajtottak tanulmányaik alatt a fővárosban elhelyezkedni, elintézzze. Jóleső érzés, hogy minden kérdés meghallgatásra talált.

A két napig tartó elnöki értekezletől hazatérő magyar asszonyok nagy lelkesedést és dolgozni akarást hoztak magukkal, hogy mindazoknak lelkét átítassák azzal, kik a könnyek törlésének nagy szociális jelentőségét értékelni tudják.

Szilágyi.

Eszméletlenül szállította Bajára ugyanaz a tehervonat a vigyázatlan bácsalmási gazdát és kis leányát, akinek parasztkocsiját elütötte a Bácsalmáson át Bajára tartó tehervonat.

A Független Magyarország tegnapi számában közöltük már, hogy a halasbácsalmási vicinális vasúti vonalon, ahol a kocsijáróknál nincs sorompó, amit vonatközlekedés esetére leereszténe, mint az állami fővonalakon, — ismét vasúti szerencsétlenség történt. A vicinális vonalon sehol sincs sorompó s így a balesetek elkerülése egyedül a vonatvezető éberségén múlik. A vonatvezető fűttségével figyelmezteti a vasúti átjárón áthaladókat s úgy hártja el a közeledő fenyegető veszélyt.

A keddi délelőtti vasúti szerencsétlenség teljesen azonos körülmények között történt, mint egy hónappal ezelőtt Nagybaracska határában, amikor azonban négyen sebesültek meg, illetve az egyiket halálra gázolta a mozdony.

Most az történt, hogy Kéhl István 36 éves bácsalmási kisgazda Katalin nevű 13 éves leányával a községtől kifelé haladt a földjére. Utja a bácsalmási u. n. nagy állomás és a Rudicskút közötti közti szabad átjárón vitt keresztül. Kéhl István megakart előzni a Halas felől Bácsalmás felé közeledő 4861-es számú tehervonatot, hogy ne kelljen lovalal rostokolnia addig, míg elhalad előtte a hosszú tehervonat. A gazda lovai közé csapott, hogy ügétésre ösztökélje őket, hogy előbb átjussanak a síneken, mintsem a vonat odaérkezzen. A gazda azonban nem számított arra, hogy a síneken nehezebben halad át a kocsi s így történt, hogy a tehervonat mozdonya elkapta a kocsi hátsó kerekét. A mozdonyvezető erősen fékezett, de nem tudta teljesen lefékezni a vonatot, amelyet saját mozgási sebessége vitt.

A mozdony elütötte, illetve felöklelte a parasztkocsit. A kocsin ülőket nem a mozdony gázolta el, hanem az irtózatosságot okozó ütközést követő kifordulásnál zúzták össze magukat.

Kéhl István nagy ivben röptült ki a kocsiból s fejével zuhant a kövezetre. Az eséstől koponyaalapi törést, jobb alsó lábszár törést, súlyos belső sérüléseket, zúzódásokat és horzsolódásokat szenvedett. Eszméletlenül terült el az ut porában s csak egy patakzott belőle a vér.

A kis Kéhl Katalin ugyancsak kivágódott a kocsiból s amint elterült az uttesten, eltört a jobb alsó lábszára és a felső combcsontja, ezenkívül ugyancsak zúzódásokat és horzsolódásokat szenvedett. A feje vérezett, a száján ömlött a vér, az arcát feltépte az ut kövezete.

A kocsi teljesen összetört, de az eléje fogott lovaknak semmi bajuk sem történt, mert előbb átértek a síneken. A kocsi hirtelen felborulásától azonban megdörmösödtek s eszevesztett vágatásba kezdtek, de a szemejövők megfékeztek a megriadt lovakat.

A tehervonat vezetője azonnal megállította a vonatot. A szerencsétlenséghez nagy néptömeg futott össze. Kihívták dr. Pápa Arnold községi főorvost is, aki bekötözte a két szerencsétlenül járt utast. Amint azután a tehervonat elvágta a kirakodást, feltették a tehervonat egyik kocsijában improvizált fekvőhelyre Kéhl Istvánt és leányát s ez a tehervonat hozta őket Bajára déli fél 12 óra után. A vonat rendes idejében késés nélkül érkezett, de mégis jobb lett volna a mentőállomás vidéki autóján behozni őket, mert a tehervonaton minden állomáson ki-be rakodott, ami sok idővesztéssel járt, már pedig a sebesültek azonnali kórházi kezelésre szorultak. Arról azonban, hogy nem hívták ki az esethez és a beszél-

HORTOBAGYI

JUHTURÓ

Tajszövetkezeti Központ, Bpest, 4 Postafiók 20

litáshoz a mentőautót, — a bajai mentők nem tehetnek.

Amikor a tehervonat megérkezett, a bajai mentők már várták a vasúti állomáson. A kocsiból kiemelték a fehére kitésekre bugyolált Kéhl Istvánt. Szinte a felismerhetetlenségig be volt kötözve eszméletlenül állapotban volt: hörgött és a száján ömlött a vér.

Kéhl Katalin jajgatott a kiemeléskor, mert a kettős lábszártsérzés miatt irtózatossá vált.

A mentők mindkettőjüket a bajai kórházba szállították. Kéhl István a kórházban sem tért hosszú órákon át magához.

Baja városának is szerep jut a Posztó- és Takarógyár üzembehelyezésénél.

Komoly tárgyalások folytak Baján arról, hogy Baja városának egyetlen nagystílusú gyárüzemét ismét munkába állítsák.

Jelentettük már, hogy az érdekelt finanszírozó pénzintézetek komolyan foglalkoznak avval a tervvel, hogy a Bajai Posztó és Takarógyárat ismét életre keltsék, üzembe helyezzék és prosperitását biztosítsák. A Független Magyarorságnak erre vonatkozó híre nagy feltűnést s egyben örömet okozott Baján, főleg a munkanélküliek körében.

Amint már közöltük, Bajára érkeztek hétfőn este Debreceeni István és Kallivoda Ferenc MOKTÁR igazgatók, Lengyel Ferenc, a Bajai Posztó és Takarógyár igazgatója, Hardy Jenő alezredes, a honvédelmi minisztérium anyagbeszerző XIV. ügyosztályának főnöke, Major Imre, a Posztógyár tisztviselője, jelenleg a MOKTÁR tisztviselője. A tárgyalásokba Bajáról Bernáth Andrást, a Magyar Általános Hitelbank bajai fiókjának főnökét vonták be.

A bizottság megtekintette a Posztógyár dunaparti és Erzsébet királyné-

utcai telepét s megvizsgálták a gyár kapacitását. A gyár üzemben tartását közszállítási átlapon akarják biztosítani úgy, hogy a honvédelmi minisztérium nagyobb mennyiségű katonai posztót rendelne a gyárban.

A tárgyalások szépen haladtak s megfelelő eredménnyel végződtek.

A bizottság tárgyalta Bisztrai-Balku Gyula főispánnal és dr. Vojnics Ferenc polgármesterrel is, aki a város képviselőjében régebben is erkölcsi és anyagi támogatást helyezett kiállításba a gyárnak az esetre, ha ismét üzembe helyezik és ezzel automatikusan csökken a munkanélküliség Baján.

A bajai tárgyalások a legkedvezőbb auspiciummokkal végződtek a honvédelmi minisztériummal. Úgy értesülünk azonban, hogy a gyár üzembehelyezése körül jelentős szerep jut Baja városának is, hogy a munkanélküliség enyhítése végett váltsa be a kiállításba helyezett erkölcsi és anyagi támogatást.

Szájába illesztette a vadászfegyverét s úgy rántotta el a puská ravaszát egy jövevű bácsalmási vendéglős.

Bácsalmás községben sokat beszélnek most egy javakorbeli jövevű korcsmárosnak tragikus öngyilkosságáról. Az illető Kurucz Pál 38—40 év körüli bácsalmási vendéglős, aki igen népszerű volt s a vendéglője is igen nagy látogatottságnak örvendett. A nevét és üzletének megbízható jó hírnevét nemcsak Bácsalmáson, de az egész megyében is ismerték.

Kurucz Pál korcsmároson egy idő óta buskomorság jelei mutatkoztak. Ideges lett. Attól félt, hogy anyagilag

tönkre fog menni. Vasárnap reggel előkerítette vadászfegyverét, megtöltötte sörrel. Utána a csövét szájába illesztette és a puská ravaszát elcsattantotta a lábával. A sörtek formálisan darabokra zúzták szét a koponyáját és szinte felismerhetetlenné tették. A lövés azonnali halálát idézte elő.

A csendőrség megindította a nyomozást az öngyilkosság ügyében. Holttestét hétfőn boncolták fel s utána tegnap délután a község lakosságának általános részvétele mellett eltemették.

Voltunk a csodapóknál, aki előtt nincs titok s aki belelát a jövőbe.

Nem járt le a csodák kora: új csodák születnek. Ilyen új csoda a világhírű leányarcu braziliai csodapók, amelynek női feje és pókteste van. Beszél, jósl és megmondja mindazt, amit gondolunk, irunk, olvasunk.

A pókkisasszony herceg női feje van — az Erzsébet királyné-utca 11. szám alatt lévő üzlethelyiségben látható, illetve ott produkálja magát. Ebben az üzlethelyiségben valamikor egy nagy nevű gabonacég működött. A tágas bolthelyiséget közepén kétfelé választja egy improvizált paraván. Egyik része az előszoba, ahol az érdeklődők izgatottan várakoznak, hogy mikor kerül rájuk a sor. Sokan vannak. A legtöbbször nő. Urinó. De van egyszerűbb

asszony is. Két kereskedő. Egy rendőr. Nagy az érdeklődés, mert hiszen csak 50 fillér a belépődíj. A csodapókkal való társalgás ismét 50 fillér.

A csodálatos lénynek hatalmas pók teste van. Nyolc izelt lába csápszerűen fonódik a kifeszített hálóra, amelyen nyugszik. A póktestből meg bájos leányarc hasad ki, mint a póknak a feje. Lehunyt szemmel pihen a braziliai csodapók.

Nagy István impresszárió közös előadás keretében kezdte meg a hihetetlen, fel nem fogható produkcióit, amely valóságilag megdöbbent az embert. A csodapók tudja a nevünket, pedig az impresszárióknak sem mondtuk meg és másnak sem említettük.

Schön és Bajai autóüzlet

Mátyás kir.-tér 6. Shell Kőolaj r.-t. képviselője. Telefon 382.

Chevrolet, Studebaker, Buick, Ford autók.
Chevrolet service autóalkatrészek.

Michelin és Royal Cord autógummik képviselője. — Világhírű Shell gyártmányok: Petroleum, 734-es benzin, motalkó, gázolaj, Hengerolajok, gépolajok, speciális autóolajok.

V o l t o i
az autóolajok királya.

Rögtön utána megmondja foglalkozásunkat. Egyik meglepetés követi a másikat. Lehuny szemmel felsorolja a zsebünkben lévő tárgyakat. Őszintén megborzongunk, mikor a csodapók szavai nyomán megtárl a titoknyitja. Valakinek a zsebéből óra kerül elő.

— Miből van az óra, milyen szerkezet és mi a száma?
— Dóxa ezüst és megmondja az óra hat számjegyét.

De megmondja azt is pontosan mennyi pénz van a zsebünkben. Utána számolunk. Vág. Fillérre. Pedig az impresszárió sem tudhatta, hogy csakugyan annyi pénz van az erszényünkben. Végig fut rajtunk a borzongás annyira precíz, találóak a feleletek.

A csodapók mindent tud, mindent lát. Szinte fél az ember. Űveg előtte mindenki, akin átlát Szugeszióv erővel mered a titkok leple: a jövőbe. Tovább kérdezzük, mert nem tudunk hinni a csodában. Erre feleleveníti a mulat. Hol tanultunk, merre jártunk, epizódokat varázsol vissza az elmúlt évek ködös feledékenységéből. Csoda... csoda.

Majd a jövő felől vallatjuk, zaklatjuk türelmetlen kérdésekkel a mindentudó, hatalmas jóstehetségű, végtelenül bájos Pókkisasszonyt. Elmondja a legközelebbi és legtávolabbi jövőt, egyéni életünk fejlődését, mik a terveink és hova vezet utunk és mikor fogunk révébejutni.

Ujabb és újabb kérdéseket teszünk fel előbb még hihetetlenkedve, de végül meggyőződve. Megadjuk magunkat a sorsnak és hiszünk hívő lélekkel.

A csodapók vasárnap estig marad Baján, de addig mindenkinek meg kell néznie s beszélni vele. Mondhatjuk, hogy a csodapókot már különös, úgyszólván természetfeletti testénél fogva is érdemes megtekinteni.

HIREK.

— **Új rendkívüli közgyűlést hívtak össze.** A rendkívüli közgyűlést összehívó bizottsági tagok visszavonták a közgyűlés összehívását kérő beadványt, de azért ma, szerdán este 6 órakor mégis lesz rendkívüli közgyűlés, habár a Szilágyi György és társai törvényhatósági bizottsági tagok kérelme folytán ugyanezre a napra összehívott rendkívüli közgyűlés a kérelmezők bejelentése szerint tárgyalanná vált. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. A m. kir. vallás-közügyügyi miniszter leirata a város közoktatásügyi intézményeinek továbbfejlesztése ügyében. A rendkívüli közgyűlésen interpelláció is előterjeszhető, ha annak szövegét legalább 24 órával a közgyűlés hatánapja előtt az elnök-nél bejelentik. Tegnap, kedden este fél 6 órakor a városi kisgyűlés rendkívüli ülést tartott, amelyen a rendkívüli közgyűlés tárgysorozatát készítették elő. A közgyűlésen egy interpelláció is szerepel a munkanélküliséggel kapcsolatban. Schön Zsigmond fog interpellálni a polgárság sérelmeiről.

— **Legelőkezelési tanfolyamra megy a gazdasági főfelügyelő.** A földmívelésügyi miniszter rendeletére és tárcája terhére az egyes gazdasági főfelügyelőségek vezetői: — Bajáról Körmeny Péter gazd. főfelügyelő — augusztus elején 10 napra Bajorországba mennek legelő és rétkelzési tanfolyamra.

— **Szívbetegnek és érlemeszedésben szenvedőknek** a természetes Ferenc József keserűvíz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a „Ferenc József” víz különösen agyvérzésre és gutatásra hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József víz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Jelentés a fogház lakóiról.** Gramling Kornél ügyész a alelnöknek a megyei közigazgatási bizottság elé tárt jelentéséből a bajai törvényszéki fogháznak következő állapota tünt ki: júniusban le volt tartóztatva 63 egyén, akik közül fegyházra volt itélve 7, börtönrre 20, fogházra 23, elzárásra 1 volt itélve, előzetes letartóztatásban volt 6, vizsgálati fogságban 3, fellebbezés alatt állott 1, őrizetes fiataalkorú volt 1.

— **Szombaton ülést tart az OTI. választmány.** Az Országos Társadalombiztosító Intézet bajai kerületi pénztára mellett működő választmány július 12-én, szombaton este 8 órakor az Intézet hivatali helyiségében Mátyás király-tér 10 szám emelet 3 ajtószám alatt rendes havi ülést tart evvel a tárgysorozattal: 1. ügyvezető jelentése az ügymenetről. 2. Főorvos jelentése a betegellátásról. 3. Segélyezési ügyek 4. járuléktörlesztési ügyek. 5. Szülészeti egyszegkötés. 6. Tüzelőanyag biztosítása s egyéb dologi szükségletek beszerzése. 7. Esetleges indítványok.

Mindenfelé óriási károkat okozott a vasárnap éjszakai orkán.

Megváltozott az időjárás. A kánikula után még mindig borulatos, lehűlt idő járja. Az időjárás megváltozása vasárnap éjjel következett be borzalmas erejű szélvihar és égi zivatar kíséretében. Az égi háború kiterése előrelátható volt. Heteken keresztül irtózatos hőségben volt részünk: hirtelen azután felhős lett a lég. A levegő tele volt légtörli elektromossággal.

A gyakori villámlásról, illetve villámlecsapás és szélvész pusztításairól már beszámoltunk. Alább még néhány esetet közlünk a menykő kártevéséről.

Szeremlén lecsapott a villám Csáki János földjén egy széna kazalba és azt felgyújtotta. A szalmatűz nagy riadalmat okozott Szeremlén. A tűz lángjai Baján is láthatók voltak.

Sükösdön a villám belesapott egy házba, amelyben három család lakott. Csodálatos módon a ház lakói közül egyiknek sem lett baja, de a házat felgyújtotta a villám s az le is égett.

A bácsbokodi villámlecsapásról már beszámoltunk. Itt az történt, hogy Hiesl Elek volt községi bírónak a házába csapott le a menykő abba az ágyba, amelyből egy pillanattal előbb kelt ki Hiesl Elek, aki az ablaknál állott a villám lecsapásánál, de neki semmi baja sem történt.

A villám keresztül szaladt Hiesl három szobáján és a butorokat mindentűzt szétzúzta, vagy megrongálta. Érdekes, hogy az egyik szobában feküdt Hiesl felesége és négy apró gyermeke, de neki sem történt bajuk, csak erős legnyomást szenvedtek.

Itt Baján is több felé lecsapott a villám. Vukov Béla vármegyei aljegyző

zó Rókus-utcai háza előtt a fába csapott egy száraz villám és a fát szabályosan ketté hasította. Ugyancsak a Rókus-utcában belesapott a száraz villám dr. Mikolics Mihály OTI. orvos házába és három gerendát meghasogatott.

A szélvihar a vasuti parkban kidöntött három öreg nyárfát. A Szent Antal, Rókus és Zrínyi Miklós utcákban is a vihar több hatalmas fát kidöntött s az uttesteken keresztül eső fákat a tűzoltóság távolította el a forgalom útjából éjjel fél 1-től hétfőn reggel 7 óráig tartó munkával. Egyébként más utcákban a fákra hatalmas ágakat, galyakat tépett le és sodort el a szélvihar.

A rettenetes erejű vihar a Nemzeti Kávéház két hatalmas ablakát benyomta és a két ablak darabokra törött. Az egyiket: a terraszra nyíltót a terraszra dobta, a másikat: a tó-terasz felől pedig benyomta a kávéházba, ahol óriási riadalmat okozott, főleg a zenekar tagjai között.

Érdekes, hogy a viharral együttjáró eső nem mindenütt esett. Az esőből nem jutott már Vaskutnak, Garának, Bátorostornak és Nagybaracsának, azonkívül Borsódnak s Kelebiának sem. A jég azonban mindenfelé kísérője volt a kánikulai zivatarnak.

Csávolyon oly nagy tömegű eső esett, hogy a föld nem tudta beinni s még hétfő délelőtt is nagy töcsében állott a víz a földeken.

Árverési hirdetmény.

Alulírott, mint vb. Stern Dávid bácsbokodi lakos csődügyében a székszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltsége által Cs. 10 759/1930. számú végzéssel kirendelt csődtömeggondnok ezennel közhírré teszem, hogy a csődtömeggondnok 1—92 tételek alatt felvett ingóságokat 1930. évi július hó 17-én délelőtt 11 órakor Bácsbokod község Zentai-utca 670 szám alatti házban (vagyonbukott üzlethelyiségében) megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsírón alul is el fogom adni. A forgalmi adót a vevő tartozik viselni. A leltárban felvett ingóságok rőfős és rövidárak. A csődtömeggondnok iródamában Baján, Arad utca 4. szám alatt az árverés hatánapjáig naponta délelőtt 10-től 12 óráig megtekinthető. Baja, 1930. július hó 9-én.

Dr. Major József
ügyvéd, csődtömeggondnok

Értesítés!

Értesítjük a t. bajai utasközönséget, hogy a hajók indulásához jövőben is, úgy mint eddig 40 filléért szállítunk ki egy-egy utast az autóbusszon.

A fürdőző közönségnek viszont 50 fillérbe kerül az ut oda-vissza előre megváltva a jegyet.

Az egész fűrdőszezonra egy jegy beleszámít 20 pengőbe. Evvel a jeggyel a szobákban az utazás nap bármely szakában korlátlanul jöhet és mehet annyiszor, ahányszor akar az illető.

Bajai Autóbussz Vállalat.

az új ujlaki pala

MINŐSÉGE, GAZDASÁGOSÁGA
FELÜLMÚLHATATLAN
NAGYBÁTONY-UJLAKI
EGYESULT IPARMŰVEK RT.
BUDAPEST, VILMOS-CIÁZÁR-UT 32.

Árverési hirdetmény.

Ónodai Gyuláné csődügyében a székszárdi kir. törvényszék bajai kirendeltségének Cs. 11148/1930. sz. végzésével a csődtömeggondnok 1—190. tétele alatt felvett fűszerárakra, állványokra és bolti felszerelési tárgyakra az értékesítés elrendelése, a nyilvános árverésnek a Váradl Érsek-u. 7. sz. alatti üzlethelyiségében leendő foganatosítására hatánapul 1930. évi július hó 18. napjának d. u. 3 óráját tűzöm ki.

A csődtömeggondnokhoz tartozó fűszerárakat és felszerelési tárgyakat 2 csoportban együttesen bocsátom árverésre. Amennyiben az árverés eredménye nem lenne kielégítő, úgy az egyes tárgyakat az összehívás sorrendjében külön-külön bocsátom árverésre. Az árverezők tartoznak a vételárat az ajánlat elfogadása után azonnal lefizetni.

A csődtömeggondnokhoz tartozó, Váradl Érsek-utca 7. sz. alatti levő helyiség f. é. július hó 15-től 17-ig d. u. 5—6 órák között nyitva fog tartatni és ezen idő alatt az érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek.

Baja, 1930. július 7-ik napján.

Dr. Fehér Lőrinc
ügyvéd, csődtömeggondnok.

Zsákot,

ponyvát olcsó szolid árban kölcsön ad

Schön Márk

Baja, Zichy Bódog-tér 2.
(Kakas bolt)

Tóth Kálmán szoborral szemben.

Bérbe adom vagy eladom

augusztus 1-ére Erzsébet királyné-utca 42. szám alatti

lakóházamat

mely áll 6 szobából, vízvezetékes fűtőszobából, összes mellékhelyiségekkel, dísz- és konyhakertből, garage-ből és kocsiszínből.

Érdeklődni lehet:

Weidinger Dezsónél
Szent Antal-utca 17.

Műkö-

lépcsők
lábazatok
sírkövek
sírkertések
sírburkolások

legszebb kivitelben jutányos árban szavatossággal készít

Grünhut és Társa

Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-ucca 5.

U-R-A-N-I-A

1930. július hó 9-én, szerdán d. u. 6 s este fél 9 órakor.

Az idei szezon monumentális filmje a

Halálpilóta

Repülődráma 7 f. Főszerepben Ben Lyon, Shirley Mason és Jason Robards.

Kísérő filmje:

Bűn és szerelem

(A csapda.) Gyönyörű szerelmi dráma 7 f. Főszerepben: Margaret Livingstone és Lloyd Hughes.

HIRADÓ.

HIRADÓ.

ETERNIT
anyageladási és
tetőfedési
vállalat.

Telefon: 290.

ETERNIT UDVAR **BAJA, BUDAPESTI-UT**

Lerakatok:

DELV Géza

fatelepein.

Telefon: 105.

Rádió

Szerda, július 9.

3.00: Piaci árak és árfolyamhírek.
4.10: Kiss Mária dr. felolvasása.
4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és
villámjelzés, hírek.
5.00: Magyarai Thomai István no-
vellái.
5.30: Rékal Miklós szalózenekará-
nak hangversenye
6.30: M. Őszi Kató előadása.
7.00: Szilágyi Imre dr. magyar he-
gedűestje cigányzenekari kísérettel.
8.00: A m. kir. Operaház tagjaiból
alakult zenekar hangversenye.
9.30: Hangverseny.
Utána kb.
10.45: Pontos időjelzés, időjárásjel-
zés, hírek.
Majd gramofonhangverseny.
TELEFONHIRMONDO: A műsor egész
nap azonos a rádióval.

Értesítés!

Értesítem a n. é. közönséget és jóba-
rátaimat, hogy fiam Goldberger Sándor,
július 1-én, Prohászka-u. 3 szám alatt

**étkezőt,
kávézót és falatozót**
nyitott.

Kérem mindazon jóbarátaimat és ismerőseimet, fiamat, illetve bennünket ezen vállalkozásunkban támogatni szíveskedjenek.

Röggel kávét, 10 órai uzsonna, mindenféle hűtő italok jutányos áron kaphatók. Ebéd és vacsorakosztosok árkedvezményben részesülnek és kívánatra házhoz szállítjuk.

Szíves támogatásukat kérem
GOLDBERGER MIKSA

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a n. é. vevőközönséget, hogy átvettem a „Merz” irógépgyár képviselőt. A Merz irógépek kiválósága, tökéletessége és olcsósága fogalom az irógép szakmában. Kívánatra a „Merz” irógépet készséggel bemutatom.

A „Vesta” varrógépeknek és „Kaiser” kerékpároknak, melyeket már békeidőben is árusítottam, a képviselőt Baja és környékére szintén átvettem.

A gépek minőségéről számtalan elismeréssel szolgálhatok.

Tisztelettel

Fränkel Ignác

mechanikus Baja.

A valódi Hatschek-féle

Eternit

Pala és cső

Könnyű, törhetetlen,
lagy- és tűzmentes.

Főelárusító:
GOLDSCHMIDT LAJOS
utóda,

Zádor Oszkár

Tetőfedési vállalata Baja, Sugovica parton. Telefon 210.

Bajai Tej és Vajüzem

(Rosenfeld) Takarékpénztár-u. 1. (udvar) Telefon 84.

ajánlja legjobb minőségű, palackozott teljes tejet, hazhoz szállítva literenként 24 fill. csarnokban átvéve 22 fill.

Naponta frissen készült teavaj, kg-ként 4 -- P
10-25-50 dekás csomagokban.

Friss túró kg-ként 0.40 P

Tejszín literenként 2.50 P

Tejfel literenként 1.60 P

Jégbehűtött joghurt 2 és fél del palackokban 0.12 fill.

„ Aludt tej 2 és fél del poharakban 0.07 „

Legkisebb mennyiséget is házhoz szállítunk. Tessék egy próbát tenni.

Földözött tej (Kittűnő baromfiak és malacok részére) literje 5 fill.

Autó, Motorkerékpár, Motorcsónak és Stabil- motor-tulajdonosok figyelmébe!

Ajánlják nemcsak magánosok, de többek között: Bugatti, Puchmüvek R. T. Hupmobile Steyrmüvek, Norton, Ford, Indián, Ariel-Morgan-Velocette, Magyarország vezérképviselői is a felsőolaj használatát. Ismertetőt, illetve katalógust díjmentesen küld a „Wing Oil” Bja és környéke képviselője

Fränkel Ignác, Baja

Mechanikai műhely. Bpesti-út 16 sz. Raktár.

Saját gyártmányu

**nyugágyak
és vas táboriágyak**

előnyösen beszerezhetőek

UTRYNÁL.

Erzsébet kir. né. u. 38. Tel. 280.

Budapesti kombinált

szalon

zenekar

játszik minden este a

Preimajer Étterem

kerthelyiségében.

Jul. 7-től jul. 14-ig.
reggel fél 8 óraig

**Lovassy Ödön és
Dr. Geiringer János**

gyógyászati praktikája tart

éjjeli szolgálatot.

az ügyeletes gyógyszerár

vannak nap délután is nyitva!

a közönség rendelkezésére.

Saját gyártmányu

tők és uborkagyalu

prima minőségben, olcsón

kapható

Utry Pál Fiai

Telefon 280. Alapítás 1895.

Arjegyzék.

1 drb petroleumfűző 2 lánggal
nékülözhetetlen a háztartásban 1250
1 drb fürdőkád szolid erős 160 cm
nékülözhetetlen közszükségleti
tárgy 40-
1 drb vízeskanna zománcozva . . . 680
1 . . . felmosóveder 160
3 . . . alumínium edény erős vastag:
1 fazék, 1 lábos, 1 tál összesen 6-
1 készlet sárgarézfüggönyrud . . . 450
1 drb fűnyíró olló 220
1 köteg horganyzott ruhaszárító
drót 3-
1 méter kerítésdrót 40-
1 . . . zöld háló 2-
1 drb mosdóasztal 10-
továbbá teljes konyhaberendezések, tűz-
helyek, mángorlok, kerékpárok
közismert olcsó áron kapható

KRÉNEISZ GÉZA

vaskereskedésében, Baja.

Lerakatok:

Wildmann Kálmán, Dezső
Gara.

Liebhauser Lőrinc
Vaskut.

Erdős István
Érseksanád.

Kalmár Samuel
Nemesnádudvar.

Wittner Márton
Bácsbokod.

Kovács János
Bátmonostor.

